

Теорія галузевих ринків вивчає:

- способи формування, межі, механізми та особливості функціонування галузевих ринків;
- стратегії конкурентної поведінки фірм в умовах недосконалої конкуренції;
- цілі, форми та наслідки втручання держави в діяльність ринків.

Дисципліна спрямована на здобуття таких основних:

компетентностей:	результатів навчання
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин; ✓ Здатність до дослідження, порівняння, узагальнення, генерування основних економічних концепцій з ідентифікацією тих економічних учень та доктрин, які дозволяють поглибити аналіз світогосподарських процесів і форм міжнародних економічних відносин. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ здатність аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин; ✓ здатність провадити дослідження основних економічних концепцій з метою ідентифікації економічних учень та доктрин, які дозволяють поглибити аналіз світогосподарських процесів і форм міжнародних економічних відносин

Пререквізити: вивчення дисципліни базується на знаннях з дисципліни «Економічна теорія».

Обсяг: 3 кредитів. Аудиторне навантаження – 28 год.

Мова викладання: українська.

Методи навчання: поєднання традиційних і нетрадиційних методів з використанням інноваційних технологій:

- лекції-візуалізації;
- практичні заняття (робота в малих групах / «мозковий штурм» / рольові ігри / case-study / презентації / дискусія / розв'язання аналітичних задач).

Форми поточного контролю: презентація результатів індивідуальної творчої роботи (30 балів), колоквиуми (6×5 балів = 30 балів), розв'язання задач (10 балів), контрольна робота (30 балів).

Форми підсумкового контролю: залік – 100 балів (в т.ч. есе на задану тему – 40 балів, аналітична задача – 25 балів, тестування – 35 балів)

Політика академічної доброчесності

Відпрацювання пропущених занять передбачає самостійну підготовку студента за темою з використанням рекомендованих робочою програмою джерел та матеріалів курсу, представлених в лабораторії дистанційного навчання КНТЕУ, а також опитування в режимі колоквиуму згідно [графіку консультацій](#).

Основні джерела:

1. Герасименко А.Г. Аналіз і контроль концентрації суб'єктів господарювання: підручник К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012 484 с.
2. Ігнатюк А.І. Економіка галузевих ринків: навчальний посібник К. : ВПЦ "Київський університет", 2015. – 448 с.
3. Управління у сфері економічної конкуренції: Навчальний посібник у 2 томах. Том 1 / В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко, Л.С. Головка та ін.; За ред. А.Г. Герасименко – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 480 с.
4. Lambertini L. Differential Games in Industrial Economics. Cambridge University Press, 2018, 258 p.

Викладач: [Герасименко Анжеліка Григорівна](#)

доктор економічних наук, професор
професор кафедри економічної теорії та конкурентної політики

E-mail: a.gerasymenko@knu-te.edu.ua

Тел.: 044-531-49-87

Адреса: Київ, вул. Кіото, 19, ауд. А-432

Навчальний календар

Тема	Навчальний тиждень							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Тема 1. Вступ до теорії галузевих ринків. Методологія детермінації релевантного ринку								
Тема 2. Ринкова концентрація та ринкова влада								
Тема 3. Монопольні ринки								
Тема 4. Конкуренція у виробничій вертикалі								
Тема 5. Конкуренція на олігопольних ринках								
Тема 6. Диференціація товарів								
Тема 7. Інформаційна асиметрія та реклама								
Тема 8. Науково-технічний прогрес та інновації у конкурентній боротьбі								
Тема 9. Державне регулювання галузевих ринків								

Тема 1. Вступ до теорії галузевих ринків. Методологія детермінації релевантного ринку

Фірма, галузь і ринок. Етапи розвитку теорії галузевих ринків, Парадигма «структура – поведінка – результат», Товарні, територіальні (географічні) та часові межі ринку, Місткість релевантного ринку

Тема 2. Ринкова концентрація та ринкова влада

Показники ринкової концентрації, методика їх застосування. Зміст та джерела ринкової влади, індикатори ринкової влади.

Тема 3. Монопольні ринки

Сутність та ознаки монополії. Монопольна влада. Бар'єри входження в ринок. Критерії та методика оцінки здоланості бар'єрів входження в ринок. Стратегії монополістичного ціноутворення. Втрати суспільного добробуту від ринкової влади.

Тема 4. Конкуренція у виробничій вертикалі

Вертикальна структура галузі. Урівноважуюча влада. Переговорна сила. Вертикальна конкуренція. Індикатори вертикальної конкуренції. Сутність та мотиви вертикальної інтеграції. Вертикальні обмеження

Тема 5. Конкуренція на олігопольних ринках

Сутність та види олігополії. Моделі одноосібного та колективного домінування. Бар'єри розширення випуску фірм конкурентної периферії. Вибір стратегії домінування. Теорія фокальних точок Т. Шеллінга. Методика оцінки координаційної здатності ринку. Моделі некооперативної взаємодії фірм на олігопольному ринку. Структурні передумови досягнення виробничої, розподільчої, адаптивної ефективності.

Тема 6. Диференціація товарів

Монопольстична конкуренція. Передумови та види диференціації товарів. Моделі диференціації. Вибір суспільства між різноманітністю і вартістю одиниці блага. Індикатори ринкової влади, породженої диференціацією.

Тема 7. Інформаційна асиметрія та реклама

Зміст та передумови інформаційної асиметрії. Горизонтальна та вертикальна інформаційна асиметрія. Роль реклами у формування / подоланні інформаційної асиметрії. Бар'єри споживчого переключення.

Тема 8. Науково-технічний прогрес та інновації у конкурентній боротьбі

Взаємозв'язок інновацій та ринкової влади. Патентна монополія. Ефект переваги першого ходу. Міжчасова конкуренція. Парадокс Коуза та способи його подолання. Мережеві блага і стандарти. Залежність від обраної траєкторії (path dependence).

Тема 9. Державне регулювання галузевих ринків

Конкурентна політика держави: еволюція, зміст, завдання, інструменти. Ринкові ефекти макроекономічного регулювання. Регулювання природно монопольних ринків: цілі, методи. Передумови та способи стимулювання розвитку конкуренції в природно-монопольних галузях. Державне галузеве регулювання. Моделі зрощення державної і ринкової влади. Групи тиску. Рентоорієнтована поведінка.

Детальніше на [сторінці дисципліни в лабораторії дистанційного навчання КНТЕУ](#)